

UVOD

Društvo sa ograničenom odgovornošću nastalo je iz potrebe kombinovanja karakteristika tipičnih za društva lica kao što su lične osobine članova društva bitne za nastanak, postojanje, promjenu članstva i prestanak društva i tipičnih društava kapitala kod kojih je nebitnost personalnih karakteristika lica koja osnivaju društvo ili mu kasnije pristupaju i ograničena odgovornost za rizik poslovanja društva na visinu njihovog uloga u društvo, te otuda ima osobine i jednih i drugih društava. Najčešće se ipak radi o društvu sa malim kapitalom i malim brojem članova.

U teoriji se ističe da sam naziv „društva s ograničenom odgovornošću” nije adekvatan, jer se ne radi o odgovornosti članova za obaveze društva u prometu, ali se zadržava zbog opšteprihvaćenosti u regulativi i u praksi.

U formulaciji „ograničena odgovornost” namjera je da se kaže kako pojedini članovi odgovaraju svojim udjelima za obaveze društva, dakle, ne iznad uloga već samo do tog nivoa. Društvo sa ograničenom odgovornošću u pravnom prometu odgovara za obaveze cjelokupnom svojom imovinom na isti način kao i dioničarsko društvo. Osnovna karakteristika ovog oblika društva i bitna razlika u odnosu na dioničarsko društvo ogleda se u načinu njenog osnivanja i broju lica koja u tome učestvuju (manji broj osnivača, odnosno članova i uvijek je riječ o simultanom osnivanju).

Društvo sa ograničenom odgovornošću je privredno društvo koje spada u društvo kapitala koje radi obavljanja djelatnosti osnivaju pravna ili fizička lica koja ne odgovaraju za obaveze društva, a snose rizik za poslovanje društva do visine svog uloga. Ulozi članova društva čine osnovni kapital društva.

Član društva sa ograničenom odgovornošću učestvuje u dobiti društva srazmjerno vrijednosti njegovog uloga. Svaki član društva može imati samo jedan udio, a jedan udio može imati više glasova. Udjeli ne mogu biti izraženi u akcijama.

Ulozi članova društva sa ograničenom odgovornošću mogu biti upisani u novcu, stvarima i pravima, nikako u radu i pružanju usluga, a moraju biti upisani u cjelini do prijave društva u registar. Osnovna obaveza članova društva je unosenje uloga u imovinu društva u skladu sa odredbama Zakona.

Društvo odgovara za obaveze iz svog poslovanja cjelokupnom svojom imovinom (potpuna odgovornost), a poslovni rizik članova reflektuje se samo u slučaju ostvarenih gubitaka poslovanjem društva ili otvaranjem i provođenjem stečaja nad imovinom društva. U tom slučaju njihova odgovornost za obaveze društva je ograničena na visinu njihovih uloga i u tome se sastoji ograničeno jamstvo članova. To ukazuje jedino na internu ograničenu odgovornost članova, jer društvo eksterno odnosno trećim licima odgovara neograničeno – cjelokupnom svojom imovinom, dok vlasnici udjela u društvu ne odgovaraju za obaveze društva, osim u zakonom propisanim slučajevima.

Društvo sa ograničenom odgovornošću ima dvojaku pravnu prirodu, odnosno njegova pravna priroda je mješovita, pošto se radi o firmama s manjim brojem članova, bar u fazi osnivanja i početnog perioda poslovanja izrazito su naglašene lične veze i poznanstva između njegovih članova, za razliku od određenih pitanja na koja se izričito primjenjuju zakonska pravila.